

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 29. november 2009
Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsnr.: 2009-5410-0089
Dok.: MCO40923

Samlenotat (Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om mulighederne for dyrevelfærdsmærkning og etablering af et europæisk netværk af referencecentre for beskyttelse af dyr og dyrevelfærd (KOM(2009)584)) – til orientering

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har den 28. oktober 2009 fremlagt en rapport til Europa-Parlamentet, Rådet, det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om mulighederne for dyrevelfærdsmærkning og etablering af et europæisk netværk af referencecentre for beskyttelse af dyr og dyrevelfærd. Rapporten har til formål at give Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Social Udvalg og Regionsudvalget lejlighed til at drøfte spørgsmålet om dyrevelfærdsmærkning og om oprettelse af et europæisk netværk af referencecentre for beskyttelse af dyr og dyrevelfærd. Rapporten rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet. Rapporten vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Der foreligger ikke officielle tilkendegivelser om andre medlemslandes holdninger til forslaget. Fra dansk side er man umiddelbart positivt indstillet over for rapporten. Det svenske formandskab forventes at sætte rapporten på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009 til præsentation ved Kommissionen.

1. Baggrund

Kommissionens handlingsplan for dyrebekyttelse og dyrevelfærd (2006-2010), der blev præsenteret for medlemslandene på rådsmødet (landbrug

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

og fiskeri) den 23. januar 2006, indeholder en nærmere redegørelse for Kommissionens politiske målsætninger på dyrevelfærdsområdet.

Som en del af opfølgningen på handlingsplanen afholdt Kommissionen den 28. marts 2007 konferencen "Animal welfare – Improving by Labeling". Rådet vedtog på den baggrund i maj 2007 en række konklusioner vedrørende dyrevelfærdsmærkning, hvorved man opfordrede Kommissionen til at forelægge en rapport, der kunne danne grundlag for en tilbunds gående drøftelse af emnet.

Kommissionen har på den baggrund fået udarbejdet en undersøgelse af fordele og ulemper ved at indføre en dyrevelfærdsmærkningsordning og etablere et europæisk netværk af referencecentre for beskyttelse af dyr og dyrevelfærd.

2. Indhold

Kommissionens rapport har til formål at danne grundlag for, at Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget kan indgå i en tilbunds gående drøftelse af spørgsmålet om et dyrevelfærdsmærke. Denne drøftelse mellem de forskellige institutioner skal danne grundlag for Kommissionens overvejelser i forbindelse med udformningen af eventuelle fremtidige tiltag på området.

Kommissionens rapport præsenterer i den forbindelse nogle mulige tiltag vedrørende dyrevelfærdsmærkning og etablering af et europæisk netværk af referencecentre for beskyttelse af dyr og dyrevelfærd, som efter Kommissionens opfattelse bør undersøges nærmere.

2.1. Dyrevelfærdsmærkning

Den gennemførte undersøgelse viser, at dyrevelfærdsmærkning baseret på videnskabelige kriterier og harmoniserede krav kan sætte forbrugere i stand til at træffe velinformerede valg i forbindelse med køb af varer og samtidig gøre det muligt for producenter at drage fordel af mulighederne på markedet.

Det fremgår endvidere af undersøgelsen, at en betydelig andel af borgerne ikke bare ønsker at blive informeret om varers fysiske kvaliteter, f.eks. indholdet af ønskede og uønskede ingredienser, men også om andre kva-

liteter ved varerne, herunder – når produkter fra dyr indgår i varerne – de etiske forhold i forbindelse med produktionen af disse dyr.

Det anføres i rapporten, at dyrevelfærd fra et forbrugerperspektiv typisk er et spørgsmål om tillid. Det betyder, at forbrugerne i mange tilfælde i dag ikke selv kan kontrollere rigtigheden af oplysninger i en produktbeskrivelse om, at produktionen har levet op til høje standarder for dyrevelfærd.

I EU findes der ikke harmoniserede krav til mærkning vedrørende dyrevelfærd, men en række af de parter, der er blevet hørt i forbindelse med undersøgelsen, er af den opfattelse, at der er behov for en metode til vurdering og sammenligning af dyrevelfærdsstandarder.

Nogle eksisterende mærkningsordninger omfatter krav, der har betydning for dyrevelfærden, f.eks. mærkningsordninger vedrørende økologi eller miljøbeskyttelse. Ifølge Kommissionen skal merværdien ved en eventuel EU-mærkningsordning for dyrevelfærd derfor nøje overvejes i forhold til de eksisterende ordninger.

I rapporten gennemgås følgende mulige tiltag, som Kommissionen anbefaler en nærmere undersøgelse af:

- Indførelse af ”forbeholdte udtryk”

Et eksempel herpå er konsumæg, som mærkes enten som æg fra burhøns, skrabeæg, æg fra fritgående høns eller økologiske æg. Fastsættelse af krav til anvendelse af ”forbeholdte udtryk” vil forudsætte, at der udarbejdes særlige europæiske standarder for dyrevelfærden i forbindelse med det enkelte produkt. Det vil ifølge Kommissionen i den forbindelse være nødvendigt at afveje fordele og ulemper ved en sådan ordning.

Kommissionen anfører i den forbindelse, at det er vigtigt at overveje, hvorledes man vil skulle behandle produkter fra lande uden for EU, herunder i lyset af EU's forpligtelser i forhold til WTO.

- Oplysnings- og uddannelseskampagner

Ifølge Kommissionen må dyrevelfærdsmærkning i store træk forventes at kunne have den ønskede virkning, *hvis* forbrugerne er tilstrækkeligt informerede om betydningen af mærkningen, *hvis* oplysningerne er letfor-

ståelige, og *hvis* forbrugerne er interesserede i at benytte oplysningerne i forbindelse med deres køb af varer. Resultaterne af undersøgelsen, som Kommissionen har fået gennemført, viser således, at dyrevelfærdsmærkning kan øge forbrugernes kendskab til dyrevelfærd og bidrage til, at der kommer flere og bedre dyrevelfærdsprodukter på markedet. Det bør i den forbindelse ifølge Kommissionen overvejes, om det er mest hensigtsmæssigt at udarbejde og tilrettelægge oplysningskampagner på EU-niveau eller på medlemsstatsniveau.

2.2. Etablering af et europæisk netværk af referencecentre for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd

Det fremgår af undersøgelsen, som Kommissionen har fået gennemført, at de europæiske forbrugere savner oplysninger om dyrevelfærdsniveauet i forbindelse med produktionen af de varer, som de køber. Derfor foreslås det i EU-handlingsplanen for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd (2006-2010), at der udvikles standardiserede dyrevelfærdsindikatorer som et videnskabeligt baseret værktøj, der kan måle dyrevelfærd, sikre en bedre håndhævelse og lette formidlingen til befolkningen.

I den forbindelse har en lang række af de parter, der er blevet hørt i forbindelse med undersøgelsen, fremhævet, at et europæisk netværk af referencecentre for dyrebeskyttelse og dyrevelfærd vil være en fordel. På den baggrund er forskellige former for referencenetværk og dermed forbundne omkostninger blevet analyseret i undersøgelsen, og det konkluderes, at et europæisk netværk af referencecentre, der kan yde teknisk støtte til udviklingen og gennemførelsen af dyrevelfærds politikker, bør baseres på et centralt koordinerende institut, som samarbejder med et netværk af relevante forskningsinstitutioner i medlemslandene. Eventuelle underopgaver, der udføres af netværkspartnere i medlemslandene, kan omfatte undersøgelser og konsekvensanalyser, gennemførelse af målrettet forskning i dyrevelfærdsanliggender af relevans for EU samt uddannelses- og formidlingsaktiviteter.

Kommissionen anfører, at det i den forbindelse bør overvejes, om fordelene ved oprettelse af et europæisk netværk af referencecentre for beskyttelse af dyr og dyrevelfærd kan opveje ulemperne, herunder i lyset af den administrative byrde, som oprettelsen vil medføre.

3. Gældende dansk ret

Der findes ikke i Danmark lovgivning om mærkning af varer, som alene er baseret på dyrevelfærdsmæssige kriterier.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens rapport vil ikke i sig selv have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

I det omfang de initiativer, som omtales i rapporten, udmøntes i konkrete forslag til EU-retsakter, vil disse retsakter kunne medføre lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, som det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at angive nærmere.

5. Høring

Rapporten er sendt i høring hos Danmarks Jordbrugsforskning, Danske Slagterier, Dansk Pelsdyravlerforening, Den Danske Dyrlægeforening, Det Dyreetiske Råd, DOSO, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsrådet, Forbrugerrådet, Forbrugerstyrelsen, Fødevarestyrelsen, Landbrug & Fødevarer og Slagteriernes Forskningsinstitut.

6. Nærhedsprincippet

Rapporten rejser ikke spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

Der foreligger ikke officielle tilkendegivelser om de øvrige medlemslandes holdning til Kommissionens rapport.

8. Foreløbig dansk holdning

Fra dansk side er man umiddelbart positivt indstillet over for rapporten.

9. Europa-Parlamentets udtalelse

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

10. Den Nationale Komité vedrørende Landbrugsdyr

Sagen vil blive drøftet på et kommende møde i Den Nationale Komité vedrørende Landbrugsdyr.

11. Tidligere forelæggelse for Folketinget

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketinget.